

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.367.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację poselską nr K10INT3713 Pani Ewy Szymanowskiej wraz z grupą posłów, w sprawie alarmującego wzrostu zadłużenia alimentacyjnego w Polsce, poniżej przedstawiam stosowne informacje.

Regulacje prawne dotyczące egzekucji orzeczeń sądowych zawarte w Kodeksie postępowania cywilnego oraz w ustawie o komornikach sądowych, w tym przepisy dotyczące egzekucji orzeczeń dotyczących alimentów, należą do właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Do właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej należy realizowane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wsparcie materialne dla niektórych osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji prowadzonej przez komorników sądowych. Osoby te mogą liczyć na pomoc państwa w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyznawanych po spełnieniu kryteriów wskazanych w ww. ustawie.

Jednym z podstawowych warunków przyznania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest spełnienie kryterium dochodowego, określonego w kwocie przychodu netto na osobę w rodzinie. Świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Osobie uprawnionej świadczenie przysługuje do ukończenia przez nią 18 roku życia, jeśli kontynuuje edukację w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, a w przypadku posiadania przez nią orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Kryterium uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego było w ostatnich latach kilkakrotnie podnoszone (w 2019 r. i 2020 r.). Następnie, na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie niektórych ustaw związanych ze świadczeniami na rzecz rodziny (Dz. U. z 2021 poz. 1162), wprowadzony został stały mechanizm podnoszenia kwoty kryterium dochodowego, uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (kryterium dochodowe podlega co 3 lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji, tożsamy z procentowym, skumulowanym wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę, przy czym kwota kryterium dochodowego będzie przeliczana co 3 lata, ale w taki sposób, aby jej wysokość wyniosła tyle, ile wynosiłaby, gdyby waloryzacja o procentowy wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę przeprowadzana była co roku). W styczniu 2023 r. po raz pierwszy przeprowadzono waloryzację w oparciu o ww. zasady. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 stycznia 2023 r.

(M.P. 2023 poz. 121), od 1 października 2023 r. kwota uprawniająca do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wynosi 1209 zł.

Dodatkowo, obok podwyższenia samego kryterium dochodowego, począwszy od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wprowadzono tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”, za sprawą którego przekroczenie przez osobę ubiegającą się o świadczenie z funduszu alimentacyjnego progu dochodowego nie skutkuje utratą prawa do świadczenia, a jedynie pomniejszeniem jego wysokości o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Należy podkreślić, że celem regulacji zawartych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nie jest przejęcie przez budżet państwa zobowiązania rodziców, jakim jest płacenie alimentów na rzecz dzieci, lecz udzielenie wsparcia osobom uprawnionym do alimentów (dzieci), które w wyniku ich nieotrzymywania (lub otrzymywania w niedostatecznej kwocie) znalazły się w trudnej sytuacji materialnej.

Jednocześnie informuję, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowany jest projekt ustawy zmieniającej ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993). Zakłada on podwyższenie maksymalnej wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego o 100% z 500 zł miesięcznie do kwoty 1000 zł miesięcznie.

Obowiązująca obecnie maksymalna wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest niezmienna od początku obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, czyli od 2008 r. Po 16 latach funkcjonowania tej regulacji, uzasadnione jest dostosowanie przewidzianej w niej kwoty do współczesnych realiów ekonomicznych i potrzeb osób uprawnionych do alimentów. Zmiana ta jest zgodna z oczekiwaniami wyrażanymi przez rodziny z dziećmi, w tym osoby samotnie wychowujące dzieci, będące w trudnej sytuacji finansowej w związku z nieskuteczną egzekucją zasądzonych od drugiego rodzica alimentów. Przyjmuje się, że nowe zasady, regulujące wypłacanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego w podwyższonej kwocie maksymalnej, po raz pierwszy będą miały zastosowanie od okresu świadczeniowego, który rozpocznie się 1 października 2024 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD42.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/